

Oznámení ředitele odboru prevence kriminality

Pro potřeby útvarů Ministerstva vnitra a Policie České republiky se uveřejňuje v plném znění metodický návod prvního náměstka ministra vnitra pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání č. 4 ze dne 14. prosince 2022, k fungování Programu Ministerstva vnitra České republiky na podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi a jeho institucionálnímu zabezpečení.

Č. j. MV-194528-13/OPK-2020

Ředitel odboru prevence kriminality
JUDr. Michal BARBOŘÍK v. r.

4

METODICKÝ NÁVOD

prvního náměstka ministra vnitra pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání

ze dne 14. prosince 2022

k fungování Programu Ministerstva vnitra České republiky na podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi a jeho institucionálnímu zabezpečení

Podle části III. písm. a) bodu 1 pokynu ministra vnitra č. 14/2010, kterým se upravuje fungování národního referenčního mechanismu pro podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi, stanovím:

Čl. 1 Základní ustanovení

Tento metodický návod upravuje

- a) podmínky Programu Ministerstva vnitra České republiky na podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi (dále jen „Program“),
- b) role subjektů zúčastněných na Programu.

Čl. 2 Vymezení pojmů

Pro účely tohoto metodického návodu se rozumí

- a) obchodováním s lidmi trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- b) Programem soubor koordinovaných opatření, jejichž cílem je
  - 1. vysvobodit oběť z kriminálního prostředí,
  - 2. poskytnout pomoc a podporu oběti a zabezpečit ochranu jejích lidských práv a důstojnosti,

3. motivovat oběť ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení,
4. v případě zájmu oběti zprostředkovat dobrovolný návrat oběti do země původu podle čl. 9;

c) obětí

1. občan třetí země, u kterého existuje důvodné podezření, že se na území České republiky stal obětí obchodování s lidmi,
2. občan jiného členského státu Evropské unie, u kterého existuje důvodné podezření, že se na území České republiky stal obětí obchodování s lidmi,
3. občan České republiky, u kterého existuje důvodné podezření, že se stal obětí obchodování s lidmi v zahraničí, nebo
4. občan České republiky, u kterého existuje důvodné podezření, že se stal obětí obchodování s lidmi v České republice;

d) občanem třetí země osoba, která není občanem České republiky nebo občanem jiného členského státu Evropské unie nebo je osobou bez státní příslušnosti;

e) občanem jiného členského státu Evropské unie osoba, která je občanem členského státu Evropské unie a není občanem České republiky;

f) subjektem Programu

1. první náměstek ministra vnitra pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání (dále jen „první náměstek ministra vnitra“),
2. odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra (dále jen „odbor prevence kriminality“),
3. odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „odbor azylové a migrační politiky“),
4. Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky (dále jen „Národní centrála proti organizovanému zločinu“),
5. krajská ředitelství Policie České republiky (dále jen „krajské ředitelství“),
6. nestátní nezisková organizace, se kterou Ministerstvo vnitra uzavřelo smlouvu o poskytování služeb (dále jen „spolupracující nezisková organizace“),
7. Mezinárodní organizace pro migraci Praha,
8. Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra;

g) zařazujícím subjektem subjekt Programu, který navrhuje zařazení oběti do Programu;

h) sociální reintegrací soubor opatření, která mají oběti usnadnit znovuzařazení do společnosti, zejména rekvalifikační kurzy a psychologická pomoc.

Čl. 3 Identifikace oběti

(1) Vznikne-li na základě zjištěných skutečností důvodné podezření, že se osoba stala obětí, subjekt Programu obětí bez zbytečného odkladu informuje o Programu podle vzoru uvedeného v příloze č. 1.

(2) Projeví-li oběť zájem vstoupit do Programu, zařazující subjekt bez zbytečného odkladu, nejdéle do 5 pracovních dnů, písemně navrhne odboru prevence kriminality zařazení oběti do Programu, a to zasláním vstupního prohlášení, které oběť vyplní a podepíše podle vzoru uvedeného v příloze č. 2.

(3) Vyžadují-li to okolnosti případu, zařazující subjekt zprostředkuje oběti kontakt na spolupracující neziskovou organizaci za účelem poskytnutí služeb podle čl. 8 odst. 2 k uspokojení základních potřeb oběti.

(4) Subjekt Programu, který identifikuje oběť – občana České republiky – v zahraničí, může v případě zájmu oběti požádat odbor prevence kriminality o zajištění dobrovolného návratu do České republiky podle čl. 9 odst. 6.

(5) V případě občana České republiky, který byl jako oběť identifikován v zahraničí a který chce po návratu do České republiky vstoupit do Programu, připojí zařazující subjekt k dokumentu uvedenému v odstavci 2 také stanovisko příslušného orgánu činného v trestním řízení (českého či zahraničního), pokud jím oběť disponuje.

(6) Zařazující subjekt, který identifikuje oběť, která je zároveň občanem třetí země a žadatelem v řízení o udělení mezinárodní ochrany¹⁾, informuje o této skutečnosti bez zbytečného odkladu odbor prevence kriminality.

Čl. 4 Zařazení oběti do Programu

(1) Zařazující subjekt navrhuje odboru prevence kriminality zařazení oběti do Programu.

(2) Podmínkou pro zařazení oběti do Programu je:

- a) ukončení spolupráce oběti s podezřelým ze spáchání trestného činu obchodování s lidmi a
- b) zájem oběti o účast v Programu projevový vyplněním a podepsáním vstupního prohlášení podle vzoru uvedeného v příloze č. 2.

(3) Odbor prevence kriminality schvaluje zařazení oběti do Programu.

(4) Oběť je do Programu zařazena ke dni, kdy podepsala vstupní prohlášení.

---

¹⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Odbor prevence kriminality bez zbytečného odkladu informuje zařazující subjekt o zařazení, či nezařazení oběti do Programu. V případě, že oběti poskytuje služby spolupracující nezisková organizace, informuje odbor prevence kriminality bez zbytečného odkladu také spolupracující neziskovou organizaci, která vyrozumí oběť.

(6) Zařazující subjekt pomáhá oběti, jež je občanem třetí země a není žadatelem v řízení o udělení mezinárodní ochrany¹⁾, řešit její pobytový status ihned po zařazení do Programu, a to v součinnosti s odborem azylové a migrační politiky. O typu pobytu informuje odbor prevence kriminality.

(7) V případech, kdy je zařazujícím subjektem jiný subjekt než Národní centrála proti organizovanému zločinu nebo krajské ředitelství, odbor prevence kriminality předá Národní centrále proti organizovanému zločinu základní informace (jméno, příjmení a datum narození) o oběti za účelem jejího ztotožnění a zajištění bezpečnosti všech subjektů Programu, při plném respektování doby na rozmyšlenou podle čl. 6 a 7.

Čl. 5 Obsah Programu

Na základě Programu se oběti poskytují

- a) doba na rozmyšlenou podle čl. 6,
- b) služby podle smlouvy o poskytování služeb v rámci Programu uzavírané mezi Ministerstvem vnitra a spolupracující neziskovou organizací podle čl. 8,
- c) dobrovolný návrat do země původu podle čl. 9.

Čl. 6 Doba na rozmyšlenou

(1) Doba na rozmyšlenou činí 60 dnů ode dne zařazení oběti do Programu.

(2) V průběhu doby na rozmyšlenou jsou oběti poskytovány služby v rozsahu uvedeném v čl. 8.

(3) Během doby na rozmyšlenou, nejpozději však před jejím uplynutím, se oběť rozhodne, zda bude spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. O rozhodnutí oběti spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení informuje spolupracující nezisková organizace bez zbytečného odkladu odbor prevence kriminality a Národní centrálu proti organizovanému zločinu nebo krajské ředitelství.

(4) Odbor prevence kriminality může prodloužit dobu na rozmyšlenou až o 30 dnů, a to v případě vážného zdravotního stavu oběti, kdy oběť není schopna dát souhlas se spoluprací s orgány činnými v trestním řízení. Vážný zdravotní stav oběti se dokládá lékařskou zprávou.

Čl. 7

Spolupráce oběti s orgány činnými v trestním řízení

(1) Po uplynutí doby na rozmyšlenou může oběť v Programu setrvat,

- a) rozhodne-li se spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení a
- b) je-li její setrvání v Programu podpořeno stanoviskem Národní centrály proti organizovanému zločinu nebo krajského ředitelství vydaným na základě provedeného šetření.

(2) Stanovisko Národní centrály proti organizovanému zločinu nebo krajského ředitelství podle odstavce 1 není vyžadováno v případech, ve kterých tyto subjekty byly zařazujícími subjekty.

(3) V případech, ve kterých byl zařazujícím subjektem jiný subjekt Programu než Národní centrála proti organizovanému zločinu nebo krajské ředitelství, spolupracující nezisková organizace informuje odbor prevence kriminality o skutečnosti, zda oběť hodlá spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení a setrvat v Programu ihned, jakmile k tomuto rozhodnutí oběti dojde. Informování odboru prevence kriminality je důležité z hlediska vyžádání stanoviska Národní centrály proti organizovanému zločinu nebo krajského ředitelství podle odstavce 1 tak, aby toto stanovisko mohlo být vydáno neprodleně po uplynutí doby na rozmyšlenou.

(4) Jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci 1, je oběť zařazená v Programu oprávněna

- a) nadále využívat služby podle čl. 8 a
- b) požádat o úpravu pobytového režimu podle zákona o pobytu cizinců²⁾.

(5) Jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci 1, odbor azylové a migrační politiky v součinnosti se zařazujícím subjektem zajistí blokaci případného vyhoštění oběti či jejího předání podle mezinárodní smlouvy; tuto blokaci lze ukončit jen v součinnosti s odborem azylové a migrační politiky. Odbor azylové a migrační politiky o skutečnosti podle věty první neprodleně informuje odbor prevence kriminality.

(6) Rozhodne-li se oběť v průběhu doby na rozmyšlenou nespolupracovat s orgány činnými v trestním řízení, odbor prevence kriminality ji vyřadí z Programu. Je-li obětí občan třetí země nebo občan jiného členského státu Evropské unie, je oběť spolupracující s neziskovou organizací informována o možnosti

- a) dobrovolného návratu do země původu,
- b) správního vyhoštění po vypršení platnosti uděleného povolení k pobytu na území České republiky³⁾.

---

²⁾ Například § 42e zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 118 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(7) Včasné neoznámení rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) je pro účely tohoto metodického návodu považováno za projev vůle oběti nespolupracovat s orgány činnými v trestním řízení.

Čl. 8

Služby poskytované oběti

(1) Služby poskytované oběti jsou zajišťovány spolupracující neziskovou organizací na základě smlouvy o poskytování služeb v rámci Programu.

(2) Služby podle smlouvy o poskytování služeb v rámci Programu zahrnují

- a) ubytování a stravu,
- b) úhradu nezbytných osobních výdajů, zejména hygienických potřeb, ošacení, jízdného, poplatků za telefon,
- c) zdravotní a psychologickou péči,
- d) právní poradenství a služby advokáta,
- e) tlumočení a
- f) sociální reintegraci podle čl. 2 písm. h).

(3) Při vstupu do Programu nebo v případě změny okolností je oběť uvedená v čl. 2 písm. c) bodě 1 nebo 2 spolupracující neziskovou organizací informována o možnosti získat pobytové oprávnění²⁾. Oběť uvedená v čl. 2 písm. c) bodě 1 je v případě potřeby informována též o možnosti požádat o poskytnutí mezinárodní ochrany¹⁾.

Čl. 9

Dobrovolný návrat do země původu

(1) Dobrovolný návrat do země původu je zajišťován odborem prevence kriminality ve spolupráci s Mezinárodní organizací pro migraci Praha. Cílem odboru prevence kriminality je umožnit dobrovolný, bezpečný a bezplatný návrat oběti do země původu.

(2) Oběť uvedená v čl. 2 písm. c) bodě 1 nebo 2 je při vstupu do Programu a dále v případě podstatné změny okolností informována o právu kdykoliv využít možnosti dobrovolného návratu do země původu. Podmínkou je vyplnění souhlasu s dobrovolným návratem podle vzoru uvedeného v příloze č. 3.

(3) Dobrovolný návrat do země původu je oběti uvedené v čl. 2 písm. c) bodě 1 nebo 2 zařazené v Programu nabídnut před vyřazením z Programu podle čl. 10 odst. 1.

(4) Využije-li oběť uvedená v čl. 2 písm. c) bodě 1 nebo 2 nabídku dobrovolného návratu, odbor prevence kriminality oběť z Programu ke dni realizace dobrovolného návratu vyřadí, neplatí-li situace uvedená v čl. 10 odst. 3.

(5) Nevyužije-li oběť uvedená v čl. 2 písm. c) bodě 1 nabídku dobrovolného návratu podle odstavce 3, je oprávněna pobývat na území České republiky po dobu platnosti uděleného povolení k pobytu. Spolupracující nezisková organizace oběť informuje o důsledcích skončení platnosti jejího pobytu na území České republiky³⁾.

(6) Oběť uvedená v čl. 2 písm. c) bodě 3 může prostřednictvím subjektu Programu požádat odbor prevence kriminality o realizaci dobrovolného návratu do České republiky zasláním vyplněného a podepsaného souhlasu s dobrovolným návratem podle vzoru uvedeného v příloze č. 3. K souhlasu s dobrovolným návratem oběť připojí stanovisko zahraničního orgánu činného v trestním řízení, zahraniční neziskové organizace nebo kanceláře Mezinárodní organizace pro migraci působící v dané zemi, pokud jím oběť disponuje, dokládající, že se stala obětí. Nejpozději po návratu oběti do České republiky Mezinárodní organizace pro migraci Praha nabídne oběti možnost vstoupit do Programu.

(7) Mezinárodní organizace pro migraci Praha se souhlasem oběti uvedené v čl. 2 písm. c) bodech 1, 2 nebo 3 zašle odboru prevence kriminality nabídku realizace dobrovolného návratu. Odbor prevence kriminality po obdržení nabídky zašle Mezinárodní organizaci pro migraci Praha objednávku dobrovolného návratu oběti. Mezinárodní organizace pro migraci Praha následně zašle odboru prevence kriminality fakturu spolu s originálem žádosti oběti o dobrovolný návrat do země původu.

(8) Ve výjimečných případech, ve kterých Mezinárodní organizace pro migraci Praha nebude moci zprostředkovat dobrovolný návrat, může být dobrovolný návrat zajištěn jiným vhodným subjektem (například spolupracující neziskovou organizací).

(9) Dobrovolný návrat do země původu je hrazen z prostředků odboru prevence kriminality.

Čl. 10

Vyřazení oběti z Programu

(1) Odbor prevence kriminality vyřadí oběť z Programu

- a) na její žádost,
- b) není-li splněna podmínka uvedená v čl. 7 odst. 1 písm. a) nebo b),
- c) dnem, kdy je realizován dobrovolný návrat do země původu oběti uvedené v čl. 2 písm. c) bodě 1 nebo 2 a ve věci neprobíhá trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi,
- d) opustí-li oběť natrvalo území České republiky a ve věci neprobíhá trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi,
- e) existuje-li důvodné podezření, že oběť po zařazení do Programu spolupracuje s podezřelým z obchodování s lidmi,
- f) bylo-li subjektem Programu prověřováním zjištěno, že se nejedná o oběť podle čl. 2 písm. c),

- g) bylo-li ve věci obchodování s lidmi pravomocně rozhodnuto orgány činnými v trestním řízení a ve věci neprobíhá občanskoprávní řízení o náhradě škody,
- h) poskytla-li oběť vědomě orgánům činným v trestním řízení nepravdivé informace nebo
- i) porušila-li oběť smlouvu o poskytování služeb uzavřenou se spolupracující neziskovou organizací a tato nezisková organizace navrhne odboru prevence kriminality její vyřazení.

(2) Odbor prevence kriminality může vyřadit oběť z Programu po konzultaci se spolupracující neziskovou organizací a Národní centrálou proti organizovanému zločinu nebo krajským ředitelstvím, dopustí-li se oběť v době zařazení do Programu jednání majícího znaky úmyslného trestného činu.

(3) Poté, co oběť využila dobrovolný návrat do země původu nebo sama natrvalo opustila území České republiky, je jí i nadále zajišťováno spolupracující neziskovou organizací poskytování advokátních služeb v Programu, pokud ve věci obchodování s lidmi probíhá trestní řízení a oběti byly tyto advokátní služby do té doby tímto způsobem poskytovány. Ostatní služby podle čl. 8 odst. 2 však již oběti poskytovány nejsou.

(4) Bylo-li ve věci obchodování s lidmi pravomocně rozhodnuto o vině pachatele a ve věci náhrady škody byla oběť odkázána na občanskoprávní řízení⁴⁾, odbor prevence kriminality oběť z Programu nevyřadí po dobu probíhajícího občanskoprávního řízení. Takové oběti je v Programu nadále zajišťováno spolupracující neziskovou organizací pouze poskytování advokátních služeb.

(5) Odůvodněný návrh na vyřazení oběti z Programu z důvodu uvedeného v odstavci 1 zašle subjekt Programu, který se o existenci důvodu dozví, bez zbytečného odkladu.

(6) O vyřazení oběti z Programu odbor prevence kriminality bez zbytečného odkladu informuje relevantní subjekty Programu a vyrozumí oběť prostřednictvím spolupracující neziskové organizace.

Čl. 11

Role prvního náměstka ministra vnitra

První náměstek ministra vnitra

- a) k zajištění fungování Programu a ke koordinaci činností uzavírá a podle potřeby aktualizuje smlouvy o poskytování služeb (či jinou formu smlouvy o spolupráci) s nestátními neziskovými organizacemi zapojenými do prevence obchodování s lidmi a pomoci obětem,
- b) schvaluje potřebné změny ve fungování Programu.

---

⁴⁾ § 229 odst. 1 a 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 12

Role odboru prevence kriminality

Odbor prevence kriminality

- a) zajišťuje zařazení nebo vyřazení obětí v rámci Programu,
- b) připravuje podklady pro prvního náměstka ministra vnitra při plnění úkolů podle čl. 11,
- c) vede evidenci obětí zařazených do Programu a zajišťuje ochranu osobních údajů⁵⁾ obětí na pracovišti odboru prevence kriminality,
- d) analyzuje efektivitu fungování Programu a navrhuje prvnímu náměstkovi ministra vnitra potřebné změny,
- e) koordinuje postup subjektů Programu při práci s obětí.

Čl. 13

Role krajského ředitelství a Národní centrály proti organizovanému zločinu

Krajské ředitelství a Národní centrála proti organizovanému zločinu plní úkoly v rámci Programu stanovené interním aktem řízení policejního prezidenta⁶⁾.

Čl. 14

Role spolupracujících neziskové organizace

Spolupracující nezisková organizace

- a) přijímá do svých služeb oběť a poskytuje oběti zařazené do Programu služby podle čl. 8,
- b) zprostředkuje kontakt oběti s krajským ředitelstvím nebo Národní centrálou proti organizovanému zločinu, jakmile se oběť rozhodne spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení, a o rozhodnutí informuje odbor prevence kriminality,
- c) bez zbytečného odkladu informuje odbor prevence kriminality, krajské ředitelství nebo Národní centrálu proti organizovanému zločinu o všech závažných skutečnostech týkajících se oběti zařazené do Programu, zejména o skutečnostech uvedených v čl. 10 odst. 1,
- d) průběžně konzultuje s odborem prevence kriminality, krajským ředitelstvím nebo Národní centrálou proti organizovanému zločinu další postup práce s obětí,
- e) pomáhá oběti uvedené v čl. 2 písm. c) bodě 1 nebo 2 s úpravou pobytu na území České republiky,
- f) spolupracuje v případě potřeby s jinými nestátními neziskovými organizacemi.

---

⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679/EU ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

⁶⁾ Pokyn policejního prezidenta č. 201/2017, o činnosti na úseku obchodování s lidmi, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 15

Role Mezinárodní organizace pro migraci Praha

Mezinárodní organizace pro migraci Praha

- a) připravuje dobrovolný návrat oběti do země původu, a pokud je to možné, i její následnou sociální reintegraci pomocí svých misí v zahraničí,
- b) realizuje dobrovolný návrat oběti do země původu,
- c) spolupracuje se spolupracující neziskovou organizací.

Čl. 16

Role ostatních nestátních neziskových organizací

Na prevenci v oblasti obchodování s lidmi a pomoci obětem obchodování s lidmi se podílejí i jiné nestátní neziskové organizace, s nimiž Ministerstvo vnitra neuzavřelo smlouvu o poskytování služeb. Jejich seznam se zveřejňuje na internetových stránkách Ministerstva vnitra: v sekci „O nás“ části „Bezpečnostní politika“ rubrice „Dokumenty - Kriminalita“ článku „Obchod s lidmi - Kontakty“.

Čl. 17

Role Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra se v rámci své činnosti podílí na identifikaci obětí a navrhuje jejich zařazení do Programu.

Čl. 18

Zrušovací ustanovení

Metodický návod prvního náměstka ministra vnitra č. 1/2010, k fungování Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi a jeho institucionálnímu zabezpečení, se zrušuje.

Čl. 19

Účinnost

Tento metodický návod nabývá účinnosti dnem jeho vydání.

Č. j. 194528-11/OPK-2020

První náměstek ministra vnitra pro řízení sekce
vnitřní bezpečnosti a policejního vzdělávání

JUDr. Ing. Jiří NOVÁČEK v. r.